

ภูมิพลอดุลยเดช ทรงเห็น ความสำคัญของการอนุรักษ์ดิน ซึ่งถือเป็นทรัพยากรพื้นฐานของ ชีวิตคนทุกคน ทรงมี

พระราชดำริในการปลูกหญ้าแฝก ด้วยทรง เห็นถึง

คุณประโยชน์ของการปลูกหญ้าแฝก ในเรื่องของการลดการชะล้าง

พังทลายของดิน ช่วยเก็บกักตะกอนดินบนพื้นที่ลาดชัน

และยังช่วยฟื้นฟูทรัพยากรดิน เนื่องจากหญ้าแฝกมี

คุณสมบัติที่สามารถเติบโตได้ในสภาพดินที่มีสารพิษ

หญ้าแฝกเป็นพืชใบเลี้ยงเดี่ยวตระกูลเดียวกับข้าวโพด พบ

กระจายอยู่ทั่วไปตามธรรมชาติลักษณะเด่นของหญ้าแฝก

คือ มีระบบรากยาวแน่นช่วยในการอุ้มน้ำ แต่ทว่าเนื้อเยื่อ

กอกแต่ไม่แผ่ขยายด้านข้างและสามารถปรับทากับ สภาพดิน

ต่างๆได้ดี สร้างของติบของแล้ว ดินตาม ติบแข็ง และดิน

อุกรัง เป็นต้นเนื้อเยื่อ มีน้ำหนักมาก น้ำ และอากาศ

ผ่านเข้าออกได้ยากในฤดูแล้งดินจะ แห้งแข็งแตกกระแหงราก

ไม่แทรกเข้าไปใต้รากจึงปลูกพืชได้ไม่ดี พระบาทสมเด็จพระ

พระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระราชทานแนว

พระราชดำริสร้างของติบของแล้ว ช่วย ฟื้นฟูให้พื้นที่

เสื่อมโทรม สามารถปลูกพืชได้แปรสภาพเป็น พืชสีเขียว

ชุ่มชื้นและมีความแข็งแรงทนทานขึ้นอย่างเห็นได้ชัดแนวทางการ

สร้างของติบของแล้ว -สร้างอ่างเก็บน้ำ ตามลำน้ำหลัก

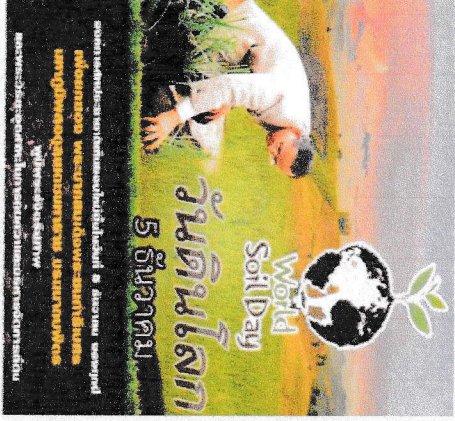
เพื่อเก็บกักน้ำ รักษาความชุ่มชื้น -ปรับปรุงดินโดยใช้ปุ๋ย

หมักปุ๋ยพืชสด และปลูกพืชตระกูลถั่ว และปลูก -ปลูก

หญ้าแฝกขวางแนวลาดเทขนานกันหลายๆแนว เพื่อ

ป้องกันไม่ให้น้ำดินถูกชะล้างพังทลาย วันดินโลก World

Soil Day

โครงการวันดินโลก

๑. โครงการศึกษาฟื้นฟูที่ต้นเสื่อมโทรมเขาชะงุ้ม (อันเนื่องมาจากพระราชดำริ)

ตั้งอยู่ที่บ้านเขาชะงุ้ม หมู่ที่ ๒ ตำบลเขาชะงุ้ม อำเภอ

โพธาราม จังหวัดราชบุรี เป็นศูนย์ศึกษาวิจัยและสาธิตวิธีการ

ฟื้นฟูปรับปรุงดินเสื่อมโทรมให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างมี

ประสิทธิภาพ เพื่อเป็นรูปแบบและส่งเสริมอาชีพเกษตรกรรม

ในบริเวณใกล้เคียงกับพื้นที่ โครงการ ได้เรียนรู้วิธีการจัดการดิน

น้ำ และพืชตัวอย่างถูกต้อง มีความยั่งยืนไม่กระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ซึ่งจะทำให้เกษตรกรมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

๒. โครงการทดลองแก้ปัญหาดินเปรี้ยว

ด้วยพระปรีชาสามารถของในหลวง รัชกาลที่ ๙ ที่มี

พระราชดำริแก้ปัญหาดินเปรี้ยวในจังหวัดนครนายก ด้วยการนำ

วิธีธรรมชาติอย่างการเปลี่ยนถ่ายดินจากแปลงหนึ่งสู่แปลงหนึ่ง

เพื่อลดความเปรี้ยวของดิน อีกทั้งพระองค์ยังได้พระราชทาน

พระราชดำรินำปุ๋ยหมัก และสาหร่ายในการปรับปรุงสภาพน้ำให้

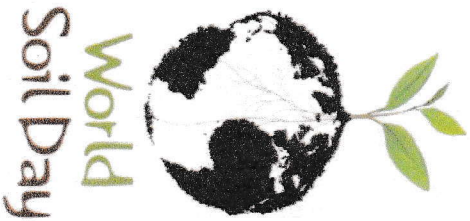
ดีขึ้น และต่อมาก็ได้พระราชทานพระราชดำรินำเมล็ดพืชพัฒนา

ดำเนินการศึกษาผลกระทบ ของการใช้ถ้ำลาลอยลิกินท์ เพื่อ

แก้ไขปัญหาดินเปรี้ยวเพิ่มเติมอีกด้วย

๓. โครงการหญ้าแฝก

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ได้ทรงศึกษาเรื่องการใช้หญ้าแฝกในการอนุรักษ์ดินและน้ำจากเอกสารของธนาคารโลก

ประชาสัมพันธ์ วันดินโลก (World Soil Day)

Logo of the Department of Agriculture, Ministry of Agriculture and Cooperatives, Thailand, with contact information: องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โทรศัทพ์ 044 666582

วันดินโลก (World Soil Day)

วันดินโลก (World Soil Day) “...เมื่อสภาพดินแข็งควรระเบิดหน้าดินให้ทะลุ กระทั่งให้ดิน ช้างล่างเป็นรูน้ํา กระต๊อมปาตุก แล้วเฝือกพลิกดินชั้นล่างขึ้นมา ต้นกระต๊อมซึ่งปลูกกลบลงป่จะกลายเป็นปุ๋ยอย่างดีดีกว่า การใช้ปุ๋ยคอกในระยะเวลากาเพียง ๒ ปีตินจะอยู่ในสภาพที่เพาะปลูกพืชได้...”

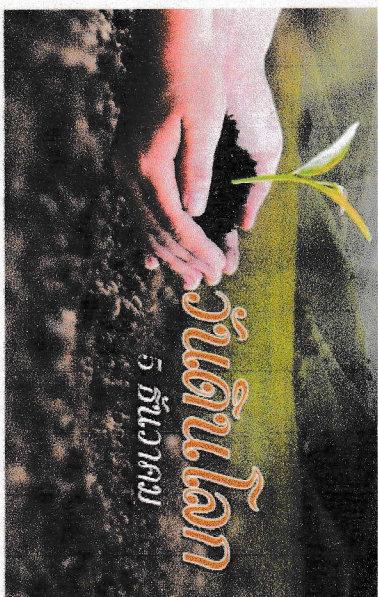
พระราชดำรัส ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพาน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

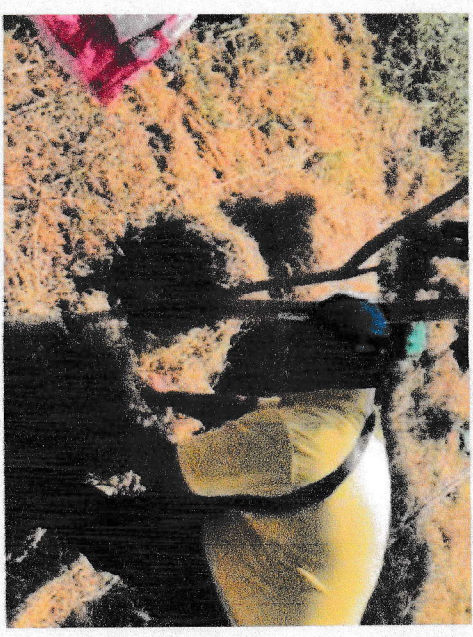
ศาสตร์พระราชากับวันดินโลก

จากการประชุมวิทยาศาสตร์ ทางดินของโลก ครั้งที่ ๑๗ ณ กรุงเทพมหานคร ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ มีนักวิทยาศาสตร์ทางดินจากทั่วโลกมาร่วมประชุม และมีกษัตริย์ทรงเสด็จพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชที่เชี่ยวชาญกับทรัพยากรดิน ทำให้ผู้ช้รู้งบประชุมประจักษ์ ถึงพระวิสัยทัศน์ในการบริหารทรัพยากรดินอย่างยั่งยืน ทรงเป็นพระสมพาทกษัตริย์ที่สมเด็จพระราชหญ่ฯอยู่ในวิทยาศาสตร์ทางดิน และผลงานของพระองค์เป็นที่ยอมรับทั้งในและต่างประเทศ

คณะกรรมการสหภาพวิทยาศาสตร์ ทางดินนานาชาติ มีมติให้วันที่ ๕ ธันวาคม ซึ่งเป็นวันคล้ายวัน พระราชสมภพของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เป็น “วันดินโลก” เพื่อสตุติพระเกียรติคุณของพระองค์ และใช้วันนี้เป็นวันรณรงค์ให้ชาวโลกตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรดิน ที่มีต่อความอยู่รอดของมวลมนุษยชาติและ สภาวะแวดล้อม รวมถึงความจำเป็นต่อการจัดการทรัพยากร ดินอย่างยั่งยืน

แนวทางการจัดการดินของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีหลายแนวทาง ซึ่งสามารถดำเนินการได้จริง ให้ผลเป็นรูปธรรมกับดิน หนึ่งดิน : ส่งความรักให้กับดิน ดินเปลี่ยนแปลงที่ไม่มีพื้ชปกคลุมอยู่ ก็เหมือนดินที่ไม่ได้รับการดูแลและได้รับความรัก หากปล่อยไว้ยาวนาน ความอุดมสมบูรณ์ และจุลินทรีย์ที่มีประโยชน์ในดินจะตาย ส่งผลให้ดินไม่มีคุณภาพ ปลูกพืชในได้ผล พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระราชทานแนวพระราชดำริในการดูแลและ รักชาตินั้น น้คือ “การหมักดิน” เพื่อให้ดินมีความชุ่มชื้นและ จุลินทรีย์ทำงานได้ดีทำให้ดินมีแร่ธาตุเพิ่มขึ้น มีความอุดมสมบูรณ์การหมักดินจึงเปรียบได้กับการหมักความรัก และเอาใจใส่ดิน

วิธีการหมักดิน ใช้ฟาง เศษใบไม้ เศษหญ้า หรือพรมเปียกล้มน (wee drop) ที่ทำมาจากป่าล้มนที่ผ่านการรีดน้ำแล้ววางตากแดดให้เป็นเส้นๆ นำมาคลุมดินบริเวณโคนต้นไม้อย่างต่อเนื่องตลอดแปลง ล้างความเค็มในดิน ลดดินเค็ม ดินเค็ม เป็นดินที่มีเกลืออยู่ในดินเป็นจำนวนมาก จากแนว พระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช จึงเป็นที่มาของการแก้ไขปัญหาดินเค็ม ซึ่งมีการขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณะ เพื่อขนย้ายคลาบลเกลือที่สะสมอยู่บนดินและทำการล้างดินในลำห้วยเพื่อให้เกลือเจือจาง สามารถใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำนั้นได้และจากแนวพระราชดำรินี้นำไปสู่วิธีการ ดังนี้

